

De Tuinfluiter

Agenda

Kerstfeest
Datum volgt later

Nieuwjaarsreceptie
Zaterdag 9 januari 12 uur
Kantine
Komt allen!!

Volop keuze voor de twee weken van uw eigen groenten en fruit

TUINZWEET

IS

DE

BESTE

MESTSTOF!

-Maar nu kunt u in deze donkere maanden genieten van de huiselijke rust. De redactie wenst u fijne feestdagen en een voorspoedig nieuwjaar!

GARANT zaden

**U zaait het beste,
U oogst het beste**

KIJK ONLINE: WWW.GARANTZADEN.NL

Hoge Bouwen 2a 8566JC Nijemirdum Telefoon: 0514 - 57 15 15 info@garantzaden.nl

Een web vol pareltjes! Welk een schoonheid! De herfst heeft de natuur er mee vol gehangen. Bijzonder is het dus niet. Het valt ons alleen niet meer zo op. Tot dat je bij het spitten even staat uit te blazen en om je heen kijkt.
Foto: Sjoeke

De Groene Vingers van Aad Sengers B13

Aad bij de koude bak die ooit op de schooltuinen aan de Kleverlaan stond. De stapel eenruiters is net niet zichtbaar.

Als het schoffelen je te veel wordt, de appels niet meer van de grond kan rapen, je de heggenschaar niet meer op borsthoogte kan houden, dan gaat je tuin al snel achteruit. En dat moet je te allen tijden zien te voorkomen. Maar zo ver is het nog lang niet bij Aad, maar hij wil maar zeggen, je kan beter stoppen als je nog alles onder controle hebt.

Overigens; stoppen doet hij niet. Hij gunt zich zelf een vorm van demotie, zoals dat tegenwoordig netjes heet. Van twee tuinen naar één tuin. Hij trekt in bij zijn vrouw Marijke, die naast zijn productietuin een fraaie sier- en fruittuin heeft. Hij heeft zich daar wel een hoek toegeëigend waar de meest favoriete groenten geteeld gaan worden. Na ruim 30 jaar op de moestuin laat je dat niet zomaar los.

Aad is nu 76 jaar en ziet er verre van uitgerangeerd uit. Dat zou best wel eens een gevolg kunnen zijn van die gezonde hobby van hem! Bestuurlijk stond hij ook

z'n mannetje; tot 2x toe was hij voorzitter van de Tuincommissie. De eerste keer was onder voorzitterschap van dhr. Bulens. In die tijd werden er in eigen beheer en met grote eensgezindheid forse projecten uitgevoerd. De loods werd gebouwd, sloten werden gerenoveerd. Dat waren gouden tijden voor ZWN.

In de loop van de tijd kweekte hui soms wel 40 verschillende producten zoals schorseneren, pastinaken, asperges en allerlei soorten fruit en bloemen. Met de overvloedige oogsten maakte hij thuis de burens blij! Daarbij wist menig tuinder hem in het voorjaar te vinden voor oa. tomaten- en lobeliaplantjes.

Hij begon ooit op een halve tuin om het vak te leren. Nu gaat hij samen met zijn Marijke genieten van een "recreatietuin". We zullen hem dus nog vaak tegenkomen, ook in de kantine voor een potje klaverjas!

Dick Saher

Een paar jaar geleden kreeg ik van mijn overbuurvrouw Marjolijn (S1) een paar eigenaardige knolletjes cadeau. In Zuid Amerika worden ze voor consumptie geteeld. De smaak doet sterk denken aan de Oostindische kers. Het plantje is daar ook familie van. De Knolcapucien is één van de allerlaatste bloeiers in de tuin. DS

Pannenkoekenfeest zondag 31 mei

Allereerst gaat onze bijzondere dank uit naar de sponsor, die dit feest mogelijk heeft gemaakt voor onze Vereniging Z.W.N., geweldig!!

Voor de komst van de regendruppels is toch de tent opgezet voor het grootse festijn, zodat

iedereen toch lekker droog kon zitten in de tent of in de kantine. Rene Ijzendoorn en Leonie hebben al vroeg hèèl vèèl schalen beslag geklopt in de keuken. Tegen 12 uur gingen de koekenbakkers al voorbakken, want het kon weleens storm lopen en inderdaad even na een uur roken de tuinders waarschijnlijk al van verre de pannenkoekenlucht, want het werd reuze druk. Vèèl nieuwe tuinders met hun kinderschare zaten heerlijk te smullen van de pannenkoeken, die belegd konden worden met spek, kaas, banaan, pruimenjam, stroop en poedersuiker.

Het was een lust voor het oog om al die kinders te zien smullen. In de wandelgangen heb ik wel vernomen dat de mensen het een groots festijn vonden. De pannenkoekenbakkers Kees, Lex, John, Leo en Wouter stonden dan ook met veel enthousiasme te bakken. Bart vroeg de tuinders en kids wat voor beleg ze op de pannenkoek wilden en deelde ze met veel plezier uit, zodat er een goede doorstroming was en de jongelui niet zolang hoefden te wachten. maar gelijk hun maag konden vullen.

Leonie is nog snel op haar fiets naar de Plus gereden om extra meel te halen om aan de vraag te kunnen voldoen. Ook het kantinepersoneel heeft iedereen voorzien van koffie of een frisje, dus Renè, Patricia, Petra, Leonie en Carla; dank voor de goede zorgen!

Allen die dit smaakvolle pannenkoekenfeest tot een succes hebben gemaakt hartelijk dank!!

Sjoeke

Onze imkers Wil en Raymond op cursus

Afgelopen maand juni en juli zijn Wil en ikzelf op koninginnenteelt-cursus geweest bij de afdeling West-Friesland. De cursus werd gegeven in Hoorn door twee zeer ervaren imkers Jan Koomen en Martijn Kort.

Wat is nu een koninginnenteeltcursus?

In deze cursus ga je d.m.v. een hele kleine naald larfjes van ongeveer 1 dag uit de broedramen halen. Betreffende larfjes zijn dan ongeveer 1 a 2 mm. De larfjes zijn afkomstig uit een volk dat op specifieke punten (dracht, vriendelijkheid, steekgedrag, kastvast ect) is geselecteerd door de twee ervaren imkers die de cursus geven. Deze larfjes worden in een kleine kunstmatige dop gelegd waarna ze in een moederloos pleegvolk worden geplaatst via een teeltraam. Moerloos betekent er zit geen koningin het volk. De moeder is namelijk de koningin. Omdat er geen moeder in het volk is gaat het volk van de kleine larfjes in de kunstmatige doppen enkele koninginnen opkweken omdat ze weer een compleet volk willen zijn. Na een aantal dagen zijn deze doppen zo groot dat ze moeten worden ingekoooid. Na het inkooien worden de doppen d.m.v. het speciaal ontworpen teeltraam in een volk gehangen waar wel een koningin in zit. Deze koningin zit dan opgesloten in de onderste broedbak en kan niet naar boven komen waar het teeltraam hangt. Dit komt omdat er een rooster tussen de bakken is geplaatst waar alleen de werkbijen door kunnen.

Het teeltraam wordt in zo'n groot volk gedaan omdat deze rust in zich heeft vanwege de koningin die in dat volk leeft. Een koningin geeft een feromoon af waar-

door de bijen rustig blijven. De nieuwe moertjes in het teeltraam worden hierdoor dus ook sneller geaccepteerd door de bijen waardoor het slagingspercentage groter wordt als we de nieuwe koninginnen in een ander volk willen plaatsen.

Na 13 dagen gaan deze ingekooide doppen uitlopen en heb je als alles goed is gelukt een aantal F0 moeren. F0 betekent dat het een zuiver ras (in ons geval Buckfast) is dat niet is gekruist met andere soorten.

Nadat deze F0-moeren zijn uitgelopen worden deze in een klein kastje geplaatst met een kopje bijen.

Dit kastje gaat met de boot naar Ameland. Op Ameland vliegen alleen maar Buckfast bijen. Een bij vliegt namelijk niet over een groot stuk water en hierdoor zal er op Ameland alleen maar de Buckfast bij vliegen. Deze is hier destijds ingevoerd.

Bij het bevruchtingsstation (www.buckfastbevruchtingsstation.nl) op Ameland worden de kleine kastjes geopend en zullen de moeren gaan uitvliegen om bevrucht te worden. Na 14 dagen komen de kastjes weer terug met de boot en kun je deze meenemen naar je eigen bijenstand. Hier worden de kleine volkjes opgekweekt tot volken waar je het jaar daarop weer mee verder kan kweken om zo je volken zuiver van ras te houden en de specifieke punten hopelijk van kracht blijven zodat een ieder op het tuinencomplex en ook wij als imker er profijt van hebben.

De imkers achter de kantine: Raymond v. d. Poll (06-43504404) en Wil Maris (06-50410052)

De bijenkoninginnen klaar voor transport naar Ameland

ingekooide nieuwe koningin die is geboren na omlarven

De cursusgroep in Hoorn. Wil heeft het warm en heeft haar hoed afgezet

Zadel- of lessenaarsdak? Bert werkt aan zijn tuinhuis naar eigen idee. De regels zijn minder strikt

VAN DER SCHAAF EN KOIJMANS

makelaars ■ taxateurs

Bloemendaalseweg 47
2061 CB Bloemendaal
023 525 1 525

info@skmakelaars.nl - skmakelaars.nl

De voorzitter van de Tuincommissie over Tuinonderhoud

Op het complex van volkstuinvereniging ZWN kan je vrij wandelen. Hiervan wordt ook regelmatig gebruik gemaakt en niet alleen door de bewoners van het Duinhuis.

Opvallend is de diversiteit die je te zien krijgt. Er is geen tuin hetzelfde en ook de lanen verschillen onderling. Vaak een lust voor het oog en een plek waar een serene rust heerst. Als je de tuinders aanspreekt krijg je iets te horen over hun passie en motivatie. In het algemeen kunnen wij trots zijn op ons complex.

Het is dan ook jammer te constateren dat het sommige tuinders niet lukt de tuin goed te onderhouden. Het gaat er daarbij niet om hoe je de tuin indeelt of wat je verbouwt. De verschillende wijze van tuinieren maken het juist leuk. De een heeft meer bloemen de ander meer groenten. Ook fruitbomen en een gedeelte ingericht als siertuin kunnen een lust voor het oog zijn.

Echter als er geen onderhoud wordt gepleegd of als er wildgroei plaats vindt wordt het storend en vormt de tuin een dissonant in het geheel. Hierbij gaat het niet om de afwijkingen op het tuinreglement maar zuiver om verwaarlozing. Als

je wat langer op het complex meedraait kan je een tuin die voorheen piekfijn onderhouden wordt bij de nieuwe tuinder opeens zien veranderen in een puinhoop. Er kunnen allerlei redenen zijn waarom adequaat onderhoud tijdelijk niet lukt of niet meer gaat. Het is dan goed dit te melden aan het bestuur en/of hulp te vragen aan familie of medetuinders. Het kan ook zijn dat het te zwaar wordt. Het is toch een behoorlijke oppervlakte, meestal rond de 300 m², dat onderhouden moet worden. Ook kan er bij het aanvragen van een tuin sprake zijn van een

onderschatting van het werk dat zo'n tuin met zich meedraagt. Als je niet wekelijks minimaal 8 uur aan de tuin besteed zal het waarschijnlijk niet lukken of je moet het betegelen of een grasveld van maken. De beide in de vorige zin manier van tuinieren wijzen wij zonder meer af.

Onlangs heeft het bestuur een ronde gemaakt en geconstateerd dat er bij 10 % van de tuinen sprake is van verwaarlozing van het onderhoud. Dit geldt voor zowel de borders als voor de tuin. Nogmaals hierbij is nog niet gekeken naar naleving van het tuinreglement. Er komen soms klachten van medetuinders vanwege besmetting van tuinen door overwaaiende onkruidzaden of doorgroei van onkruid. Het bestuur wil met de 10 tot 15 tuinen die dit aangaat in gesprek om te achterhalen wat de reden is. Het uiteindelijke doel is natuurlijk om te komen tot een gedragsverandering en verfraaiing van ons complex. Wij zullen proberen voor het eind van het jaar een bijeenkomst te beleggen of anderszins met betreffende tuinders in gesprek te komen.

Cees Pel
Vz tuincommissie

Los Zand...

Tuinders die ophoogzand, zoetzand, compost, mixaarde, grind of graszoden hebben besteld bij Van Schagen hebben via de mail kennis gemaakt met de inzichtelijke manier van registreren van Rob de Zwart. Als de boekhouding van ZWN de afgelopen jaren zo was bijgehouden dan hadden we nu niet met een kastekort gezeten. Bedankt Rob, voor je bemiddeling en voor de aflevering van de pallets bij de tuinen! Er zijn inmiddels een kleine 130 m³ op pallets afgeleverd, een rij van voorhek tot Vondelweg!

Elders in dit blad komt de grootte van onze tuinen ter sprake. Vroeger moest men op een halve tuin laten zien dat je tot een echte tuinder kon uitgroeien. In een ander artikel wordt besproken dat 300 m² in deze tijd wel erg veel aandacht vraagt, ook voor de ouder wordende tuinder. Acht uur per week. Uit een enquête zou wellicht de behoefte naar kleinere tuinen kunnen blijken.

Onze nieuwe aanhangwagen kunt u huren! Wel even onderstaande kleine lettertjes goed lezen!

De huurovereenkomst eindigt na het verstrijken van de overeengekomen huurperiode. Indien huurder de aanhangwagen langer dan hierboven genoemd gebruikt is huurder de gebruikelijke huurprijs voor de extra periode waarin hij de aanhangwagen tot zijn beschikking heeft gehad verschuldigd. De huurprijs bedraagt per ½ dag €5,00 en per dag €10,00. Huurder dient de aanhangwagen schoon en onbeschadigd terug te bezorgen. Huurder is niet gerechtigd de aanhangwagen aan derden onder te verhuren of anderszins ter beschikking te stellen.

Contactpersoon voor ZWN-aanhangerverhuur is: **Jacques Akse, tel. 065 133929**

Soms groeit het boven je hoofd..

Helemaal als je ziek bent of oud is tuinieren inspannend. Zwaar wordt het als je voor een noodzakelijke grote klus staat. Je dak lekt, de heg moet worden gesnoeid of de sloot moet worden schoongemaakt.

Dan ontstaat het idee om er maar mee te stoppen. Weg tuin, weg sociale contacten, weg frisse lucht, weg dagelijks loopje. Het enige groen dat rest zit aan de geranium in de vensterbank. Tenzij, je een verzoek kunt doen op een groep vrijwilligers die je af en toe een handje willen helpen. Niet met het verspenen van sla, maar juist met die grote klussen. Het zou toch mooi zijn als wij onze hoogbejaarde leden nog wat langer van hun hobby kunnen laten genieten.

Ik nodig iedereen uit, van tijd tot tijd, zich beschikbaar te stellen om een ander een handje te helpen. Ook dit is verenigingsleven. Het zou als volgt kunnen werken: leden die hulp nodig hebben dienen een verzoek in. Het verzoek wordt beoordeeld op redelijkheid en uitvoerbaarheid. De groep vrijwilligers krijgen de vraag wie er beschikbaar is. Vele handen maken licht werk en voor je het weet is een "immens" probleem uit de wereld.

Mail als je je beschikbaar stellen naar: ronvisser@xs4all.nl of loop even langs op de Lijsterbeslaan 19. Voorlopig wil ik de coördinatie op mij nemen. Straks zien wij wel hoe een en ander structureel moet worden geregeld.

Ron Visser

Aan het eind van het seizoen hopen we altijd maar dat de sloten het overvloedige regenwater van de herfst kunnen afvoeren. Dat hoeft je natuurlijk niet te verwachten van deze sloot tussen Berkenlaan en Lijsterbeslaan. DS

Timmer- en Onderhoudsbedrijf Richard Heuverkamp

Voor bijna alle werkzaamheden in en rond uw huis of bedrijf.

Kwaliteit, Service, Redelijke prijs en Klantvriendelijkheid staan hoog in mijn vaandel.

Bel of mail mij voor een vrijblijvende offerte.
Mobiel: 06-53731795 (liefst na 17.00 uur)
E-mail: info@richardheuverkamp.nl

Volgens eigen zeggen is René intern ingrijpend gerenoveerd. Maar van buiten blijft hij altijd dezelfde onverstoerbare, joviale man. Nu dus in zijn verbouwde kantine. Dat we je daar nog vaak mogen ontmoeten!

Hoe lang zal deze wilg nog bestand zijn tegen de storm?

Laatste pracht op 19 november 2015 net voordat het winter zal zijn.

NIEUWS OVER NATUURVRIENDELIJK TUINIEREN

Oproep

Al jaren is er binnen ZWN een groepje mensen die zich bezighoudt met natuurlijk tuinieren. Dat groepje kan wel versterking gebruiken.

Wie wil er af en toe meedenken? Bijvoorbeeld over lezingen of excursies over natuurlijk tuinieren of over manieren om ons volkstuintenpark natuurvriendelijker te maken?

Als je interesse hebt (of als je eerst meer informatie hierover wil hebben), neem dan contact op met:

Eef van Huijssteeden (0625519438, huijs20@hetnet.nl).

Natuurwaarnemingen

Ook in de herfst kun je op ons volkstuintenpark genoeg genieten van de natuur. Nog steeds is er af en toe een Ijsvogel te zien. Sinds eind oktober zitten er weer veel Koperwieken op de tuinen, genietend

van bessen en vruchten (valappels). Over de houtwallen scharrelen Vinken, Goudhaantjes en Sijzen. Her en der staan paddenstoelen. En op mooie dagen vliegen er nog libellen en vlinders, vooral Koolwitjes. Een vaste gast dit najaar is een Buizerd (zie hieronder).

Als je zelf iets ziet (planten, vogels, zoogdieren, insecten) of misschien zelf fotografeert, neem dan gerust eens contact op met Eef of met de redactie van de Tuinfluter.

Wat ligt daar tussen het gras? Een paddenstoel? Het bleek een stomp van een afgezaagde boom op tuin M20. Prachtig! Mooier dan tropisch hardhout. Zie artikel hier naast. DS

Buizerd

Sinds half september kun je vrijwel dagelijks een Buizerd zien, meestal tussen de Berkenlaan en de Lijsterbeslaan

Paul Coesel en Wil Maris zagen kort na elkaar. Paul schrijft: "vanmiddag vloog er een paar maal een Buizerd van de dijk aan de Noorderlaan over de tuinen van de Berkenlaan en ging dan rusten op de berk van tuin nr.23. Dit tot ongenoegen van Eksters en Kauwen". Hij zag duidelijk de gele snavel, gele poten en het zeer gevlekte witbruine verenkleed. Flip Henstra heeft zelfs de bank op de Berkenlaan aan de andere kant van de Berkenlaan gezet, om op die manier rustig zittend te kunnen genieten van deze roofvogel.

Sinds enkele jaren heeft een Buizerd een nest op de begraafplaats St. Jozef (dat is niet de begraafplaats naast ons volkstuintenpark, dat is Akendam, maar die aan de oostzijde van de Vergierdeweg). Overigens blijkt een van de favoriete nestbomen van een Buizerd de Zwarte Els te zijn (zie elders in dit blad). Aan het einde van de zomer jagen de oude vogels de uitgevlogen jongen uit hun broedgebied. Ze moeten dan zelf hun kostje bij elkaar kunnen scharrelen. Waarschijnlijk is onze Buizerd een jong van de familie op St. Jozef. Blijkbaar vindt deze jonge vogel op ons volkstuintenpark voldoende voedsel, want hij of zij houdt het al een tijdje uit. Wat eten ze dan? Een Buizerd is vrij traag en eet niet zoveel vogels, maar vooral muizen, mollen, zieke konijnen, kikkers, vissen (!), regenwormen (!) en aas; hij eet wat voorhanden is.

Het is nog wel oppassen geblazen voor deze jonge vogel. Uit onderzoek blijkt dat bijna de helft van alle jongen het eerste jaar niet overleeft! Vooral in de periode december – april sterven er velen door voedselschaarste. Het goede nieuws is dat het goed gaat met de Buizerd.

In de jaren zestig van de vorige eeuw was de Buizerd zeldzaam geworden door gebruik van pesticiden (landbouwbestrijdingsmiddelen). In Nederland komt hij nu algemeen voor, met een stabiele stand van ruim 10.000 broedparen.

Diverse meldingen zijn binnengekomen over een buizerd, die laagscherend over de tuinen een rustplek zoekt. Wellicht is ZWN een van zijn jachtplekken en pauzeert hij na een maaltje jonge kat, muis of rat. Foto Wil Maris

ZWN's meest karakteristieke boom: de Zwarte Els

Aan drie kanten is ons volkstuinenpark omgeven door een wal. Al bij de aanleg in de jaren vijftig van de vorige eeuw zijn op die wal bomen geplant, voornamelijk Zwarte Elzen.

Een deel van die bomen is dus meer dan 60 jaar oud. Er is een goede reden geweest

op elzen te planten: zij groeien het beste in vochtige bodems. Daarom zie je elzen ook vaak langs sloten staan en groeien ze goed in moerassen. Dit

is de reden waarom elzen op de wallen zijn ook geplant om te dienen als windbreker.

Naamgeving en voorkomen

De latijnse naam is *Alnus Glutinosa*. *Glutinosa* betekent kleverig. Dat komt vanwege de kleverige knoppen en jonge bladeren. De toevoeging zwarte duidt op de donkerbruine schors van jonge bomen. Het woord

elzen komt voor in plaatsnamen zoals Elskamp, Elzenbroek, Elshout, Elsloo en Elst.

De soort heeft een zeer groot verspreidingsgebied, van West-Europa tot in Siberië en Japan. Elzen zijn algemeen in Nederland.

Kenmerken

De Zwarte els is gemakkelijk te herkennen aan de grote, ronde tot omgekeerde eironde bladeren. Deze boom

is eenhuizig, dat betekent dat aan één boom zowel mannelijke als vrouwelijke bloemen zitten. De mannelijke katjes zijn meestal roodbruin, hangen tijdens de bloei slap omlaag (het lijken dan wel rupsen) en het stuifmeel wordt via de wind verspreid. Dat veroorzaakt bij sommige mensen al vroeg in het

voorjaar hooikoorts, want elzen bloeien soms al in januari. De vrouwelijke vruchtkatjes zijn ovaal rood en zitten met drie

tot vijf stuks samen en zijn gesteeld. Na de bevruchting vormen ze groene propjes, die uiteindelijk zwart worden; de elzenpropjes. Die propjes blijven ongeveer anderhalf jaar aan de boom zitten en daaraan is de boom dus ook in de winter te herkennen. De zaden van de zwarte els zijn zwaar om in het water te vallen. De korte vleugeltjes aan de zaden helpen om in het water terecht te komen. Daarna drijven ze naar een oever waar ze kunnen ontkiemen.

Zwarte elzen hebben een vrij oppervlakkig wortelgestel waarmee ze veel water uit de

grond trekken. Die wortels hebben wortelknollen. Hierin leeft, in symbiose met de Els, een bacterie die stikstof uit de atmosfeer kan binden.

Sterke verhalen

Er zijn veel sterke verhalen over de els. Goethe beschrijft in zijn werk *Erlkönig* (elzenkoning), dat zwarte elzen kinderen lokken en zich voeden met hun energie. Vroeger dacht men dat de boom bloedde, daardoor ontstond het bijgeloof dat hij de belichaming was van een boze geest. Verder gaat er een mythe dat er dode wezens huizen in de boom. Als je namelijk een tak afzaagt stroomt er rood boomsap, bloed, uit.

De mensen geloofden ook stellig dat er 's nachts rode vlammen rond het hout dansen. De els werd als een gevaarlijke en duivelse boom gezien: "Rood haar en elzenknoppen, daar kan de duivel zijn kousen mee stoppen". In de moerassen zouden zich dwaallichtjes (zielen van ongedoopte kinderen) onder de elzen ophouden die de mensen het moeras in wilden

lokken. Vooral nog gaan we er maar van uit dat Elzen alleen vogels lokken (vooral Sijzen en Putters) en insecten zoals het Elzenhaantje. Die kleine, blauwglanzende kevertjes eten zijn bladeren.

Eef

Permacultuur in Haarlem

Het is november en de regen valt met bakken uit de lucht, er wordt ook nog hagel en natte sneeuw voorspeld.

Geen goed moment om de tuin in te gaan om te schoffelen of zo, terwijl het seizoen ook alweer op zijn eind loopt. Nu is 2015 door verschillende omstandigheden voor mij toch al geen gunstig tuinjaar gebleken en daarom richt ik me maar weer op de nabije toekomst. Heerlijk plannen maken om er volgend jaar weer flink tegenaan te gaan en te onderzoeken hoe ik nog natuurlijker kan moestuinieren!

Om me vast voor te bereiden op het nieuwe tuinjaar ben ik op 24 augustus jl. naar het terrein van de voormalige Lieven de Keyschool aan de Korte Verspronck-

weg in Haarlem gefietst voor de officiële opening van de gemeenschappelijke permacultuurtuin die hier door Permacultuurcentrum Haarlem gerealiseerd wordt. Iedereen is daar van harte welkom en kan er leren over permacultuur, zijn/haar plantenkennis verbeteren, meedenken over het ontwerp van de tuin en/of meewerken in de tuin. Daarnaast is het de bedoeling om hier aan jong en oud educatie te geven over permacultuur.

De officiële opening werd verricht door de Haarlemse wethouder Cora-Yfke Sikkema, die samen met voorzitter Tosca Peschier een rijtje veldsla inzaaide. Het was heerlijk weer en een prachtige dag dus er kwamen aardig wat bezoekers om de tuin te bekijken (hé, zag ik daar zowaar nog een ZWN-ner?), informatie te krijgen over alle plannen en te genieten van het verfrissende kruidenwater, de pompoenen courgettesoep en het verse brood. Ook waren er diverse rondleidingen en mini workshops over o.a. ontwerpen in permacultuur, voedselbossen, functies van planten en permacultuur voor kinderen. Het terrein is ruim 3.000 m2 groot en er staat ook een grote kas op. Het is de bedoeling om hier een eetbare educatietuin te realiseren, waarvan de oogst op de eerste plaats bestemd is voor de vrijwilligers en verder verkocht zal worden in groentepakketten. In de kas zullen planten worden gekweekt voor de eigen tuin en voor andere ecologische voedseltuinen in

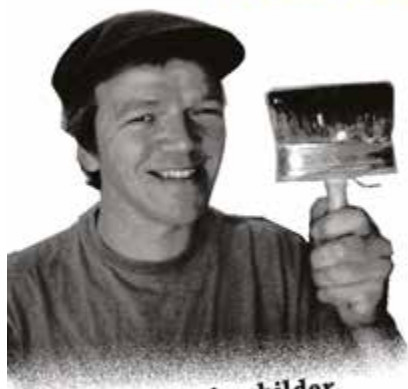
Haarlem. Iedere zaterdag is de tuin geopend tussen 11.00 en 15.00 uur en wordt er samen met de vrijwilligers gewerkt aan de inrichting en het onderhoud van de tuin. Er zijn bovendien plannen om de tuin in de toekomst ook op de woensdag(-middag of -avond) te openen.

Ik heb daar meteen van de gelegenheid gebruik gemaakt om me in te schrijven voor de eerste cursus die door het Permacultuurcentrum werd georganiseerd. Het is de basiscursus PERMACULTUUR MOESTUINIËREN, die op 12 september van start is gegaan in de kas van de tuin. Docent is Rob van Deursen van Stichting Saiwala en in de cursus, die een aantal zaterdagen duurt, is aandacht besteed aan de permacultuur principes en aan ontwerp, aanleg en onderhoud van de eetbare tuin door middel van theorie, oefeningen en praktijkwerk. Ook was er de mogelijkheid om je eigen tuin(ontwerp) te bespreken. Op de website www.saiwala.nl is meer informatie te vinden. Het leuke was ook nog dat je via het Permacultuurcentrum korting op de cursusprijs kreeg wanneer je een tegenprestatie leverde door als vrijwilliger een aantal zaterdagen mee te werken in de permacultuurtuin. U hebt mij in de afgelopen weekends dus niet vaak op de tuin gezien, want als u dit leest heb ik mijn zaterdagse lesdagen net achter de rug. Ik vond het een leuke cursus om te doen en zal u in de volgende Tuinfluiters graag meer vertellen over mijn ervaringen! *Joke Groskamp*

Veel belangstelling voor de workshops

www.JASPERSCILDERT.nl
Sinds 1996

Jasper, uw huisschilder.

Jasper schildert. Alles.
Muren, plafonds, houtwerk zowel binnen als buiten.

Jasper heeft ook veel ervaring met vele soorten behang, papier, vinyl, gras, kurk, vlies, linnen, zijde en fotobehang.

Bel/mail voor een vrijblijvende offerte
tel: 06-21867219
jasperschildert@gmail.com

KvK-nummer: 34345392

Zelf zuurkool maken!

Ik heb dit jaar voor het eerst zuurkool gemaakt van de oogst van onze volkstuin. De oogst kolen was overvloedig. Om langer van de geoogste kolen te genieten zijn er diverse conserveringsmogelijkheden. Naast invriezen is fermenteren in een vat een mogelijkheid.

De kool

Op de plantjesdag van de vereniging hebben wij groene of savooiekool plantjes ingeslagen en de witte kool is uit zaad opgekweekt. Ik heb van zowel de witte kool als van de groene kool zuurkool gemaakt. Dat je ook zuurkool kon maken van groene kool was mij niet bekend. Maar op internet zag ik dat langs komen dus aan de slag gegaan. Zoals ik al vertelde heb ik een deel van de oogst groene kool ingevroren (na blancheren), een deel vers klaargemaakt en een deel gebruikt voor het maken van zuurkool.

In de keuken

Ik ben uitgegaan van 8 kg geschaafde groene kool en een 10 liter zuurkoolpot. Met een koolschaaf zijn de kolen tot slierten verwerkt en opgevangen in een emmer van 20 liter.

In de zuurkoolpot

Vervolgens is laag voor laag in de zuurkoolpot gelegd en aangestampt onder vermenging met zout (10 gram per kilo) vermengd met peperkorrel, jeneverbessen, karwijzaad, laurierbladen en mosterdzaad. Verder heb ik 0,25 liter karnemelk toegevoegd en 75 cc chardonnay.

Na eindeloos stampen tot er een laagje vloeistof op de zuurkool ontstaat heb ik het geheel afgedekt met enkele buitenste bladeren van de groene kool en verzwaard met 2 zware keramische stenen.

Van kool tot zuurkool

Vervolgens is het wachten zodat het fermenteringsproces zijn werk heeft gedaan. Gedurende 1 week bij 24 graden Celsius en vervolgens nog eens 5 weken op een koele plaats. Bij ons is dat de kelder (12 graden Celsius). Inmiddels is het proces voltooid en kunnen wij naar believen zuurkool uit het vat scheppen. Zo heb je de hele winter plezier van de eigen gemaakte zuurkool.

Het resultaat

Inmiddels hebben wij 2 maal zuurkool gegeten en de smaak is voortreffelijk. Ook hebben wij enkel porties aan familie en vrienden gegeven die de smaak ook zeer konden waarderen.

Binnenkort gaan wij de zuurkool van de witte kool proeven en die moet wel goed zijn want daar is per ongeluk een hele goede chardonnay ingegaan...

Cees Pel

Berkenlaan 26

Berkenhouten koolschaaf in bedrijf

Zuurkoolpot met stamper

Winkelnieuws

Zoals u waarschijnlijk al gemerkt hebt, de winkel is in winterslaap gegaan.

Maar om de enthousiaste tuinder niet al te lang in de kou te laten staan, wordt de deur op zaterdag 30 januari al weer geopend. Tenzij er natuurlijk een halve meter sneeuw ligt of de mussen van het dak af vriezen. In ieder geval wordt er in deze periode weer gezorgd dat de Garant bestellijsten bij u in de brievenbus komen. U weet dat uw bestellingen een fikse korting opleveren en bovendien steunt u uw vereniging er mee. Zodra uw bestelling binnen is, hoort u het van ons!

Na vele jaren winkeldiensten te hebben gedraaid gaat Jan Mens stoppen, niet alleen in de winkel maar ook met zijn tuin. Jan, namens alle tuinders die je in de winkel hebt geholpen, hartelijk dank! Natuurlijk zullen we ook je zelfgekweekte kool- en andere plantjes gaan missen!

Joke Groskamp, eerder werkzaam in de winkel, neemt de plaats van Jan in.

Ook de vergaderingen van de Tuinsie vinden tijdelijk plaats in de winkel. Cees Pel, Dennis Kamst, Gerard de Kuyper en Gert Jan Timmerman.

De tijden veranderen

De kantine wordt verbouwd, of liever gezegd aangepast aan de eisen die men heden ten dage aan een openbare ruimte mag stellen. Een veilige elektrische installatie, een invalidentoilet, een keuken die voldoet aan de hygiënische eisen en dat allemaal in een goed geïsoleerd geheel.

Gelukkig heeft onze ex-penningmeester de door ons gespaarde reserves enigszins intact gelaten en kunnen we straks de rekening van de aannemer betalen. Toch kan het geen kwaad eens stil te staan bij nut en noodzaak om anno 2015 een kantine van een tuinvereniging te exploiteren. In het verleden, toen de tuinders bijna elke dag op de tuin waren om de kosten van een groenteboer uit te sparen was de kantine een rust- en ontmoetingsplek. De meeste tuinders kenden elkaar en bespraken de toestand van de gewassen en het "vreemde beleid" van het bestuur. In het weekend werden er familiespellen en cursussen georganiseerd. En elk jaar was er wel een tentoonstelling of een wedstrijd wie de mooiste dahlia had gekweekt.

Al dit soort van vermaak vind je bijna nergens meer. Als men nu op de tuin is, dan heb je of je tijd nodig voor achterstallig onderhoud, of wil je even helemaal niks aan je hoofd hebben. En die ontwikkeling zie je dus ook bij ZWN; de kantine is inmiddels op zondag gesloten. Op zaterdag zijn er de algemeen werkers bij het begin en einde van hun taak. Daarnaast is er het bekende groepje oud-tuinders. En dan natuurlijk twee keer per jaar de ALV. Noodzakelijk lijkt het bezit van een verenigingsgebouw niet. Maar als je er eenmaal een hebt, moet je hem ook gebruiken.

Laten we er met z'n allen voor zorgen dat het weer een gezellige, uitnodigende, centrale plek op de tuin wordt!

Dick Saher

Tineke, Tanja en Els tijdens Algemeen Werk op de Noorderlaan. Foto Sjoeke

Cees Pel test de nieuw aangeschafte hakselaar.

ENGELCHOR SCHILDERWERKEN

Wandafwerking - Glas - Houtrotreparaties (Repair Care)

U kunt ons bellen of mailen voor een vrijblijvende offerte: **06 - 536 763 57**

Engelchor.schilders@gmail.com

Penningmeesters stellen zich herkiesbaar

Na bijna een jaar puin ruimen zijn de ad interim penningmeesters Bert Mooijekind en Rob de Zwart er in geslaagd de boekhouding weer op orde te krijgen. Rijst de vraag: hoe nu verder? In de laatste bestuursvergadering hebben de heren aangegeven de ad interim basis om te willen zetten in een definitieve bestuursfunctie. Op de ALV in maart 2016 zal het bestuur dan ook met groot genoegen Bert

en Rob voordragen voor respectievelijk de functie van penningmeester en die van bestuurslid ICT. Deze nieuwe functie is de wens van Bert en Rob, die samen door willen gaan op de weg die nu is ingeslagen. Daarbij houdt Bert zich bezig met de boekhouding en ontwikkelt Rob een uitgebreid boekhoudprogramma, waarin ook ruimte is voor het complete ledenbestand en zaken als het Algemeen Werk rooster.

Het samen doorgaan heeft als bijkomend voordeel dat "solistisch" boekhouden, zoals eerder bij ZWN heeft plaatsgevonden, praktisch is uitgesloten. Uiteraard worden ten aanzien van het bovenstaande de reglementen gerespecteerd en kunnen tegenkandidaten zich tot 7 dagen voor de volgende ALV in 2016 aanmelden.

Verbouwing kantine vertraagd

De verbouwing van de kantine, die eind september is gestart, heeft behoorlijke vertraging opgelopen. Enerzijds is dat het gevolg van het niet geheel goed inplannen door de aannemer, anderzijds is het voorwerk voor het schilderen veel arbeidsintensiever dan was voorzien. Vele vrijwilligers zijn al enkele weken bezig met het schuren van de balken, het dichten van kieren en gaatjes en het afplakken van ramen en balken, zodat schilder John Engelchor het interieur in de juiste kleuren (wit en licht groen) kan spuiten.

Ondanks de tegenslagen knapt de kantine zienderogen op. De keuken is een plaatje en de elektra is weer veilig. Bij het ter perse gaan van deze Tuinfluiter is nog niet bekend wanneer ons clubhuis weer geopend gaat worden. Het streven is eind november/begin december.

We houden u op de hoogte.

Van de bestuurstafel

De tuincommissie heeft onlangs een hakselaar aangeschaft omdat de takken, die wekelijks bij het algemeen werk werden gesnoeid, niet meer kwijt te raken waren op de takkenwallen. Nu worden ze direct versnipperd. De snippers worden hergebruikt voor de aanleg van paden in bijvoorbeeld de natuurtuin.

Ook is er een nieuwe aanhanger aangeschaft, welke door ZWN-leden gehuurd kan worden. De verhuur verloopt via Jacques Akse en de huurvoorwaarden zijn wat strenger geworden. Meer hierover elders in deze Tuinfluiter.

dane kennis zal hij delen bij de komende reglementbesprekingen.

Tenslotte reist ook de taxatiecommissie binnenkort af naar het AVVN-hoofdkwartier voor de themabijeenkomst: taxeren van tuinhuisen.

Als straks de verbouwde kantine weer heropend wordt, zullen er geen alcoholhoudende dranken meer worden verstrekt vóór 12.00 uur. Met dit bestuursbesluit houdt ons clubhuis gelijke tred met sportkantine, waar deze maatregel al langere tijd is ingevoerd.

Ledenmutaties

Nieuwe kandidaat-leden:

Eva Scheen	19-09-2015
Marianne van Salk	26-09-2015
Suzan Yahsi	07-11-2015

Uitgeschreven kandidaat-lid:

Alex Groen	verhuisd
Yvon van Reisen	verhuisd
Mark Broos	
Ineke van Bekkum	

Van kandidaat naar tuinder-lid:

René Plantenga	naar M20
Han van Norde	naar L32

Tuinruil:

Chris van Ijzendoorn	van L14 naar S16
Opgezegd:	
Cees Roeleveld	L32

Diverse ZWN-leden zijn de laatste tijd actief hun kennis aan het verdiepen of hun ervaringen aan het delen bij het AVVN. Zo bezocht voorzitter Bert van Velzen een bijeenkomst van de Haarlemse tuinverenigingen, die door de AVVN-voorzitter werden bijgepraat over zaken als het baggeren en de huurcontracten met de gemeente Haarlem. Hierover is ook geschreven in de laatste Tuinliefhebber, het AVVN blad.

Dick Saher en Hans van Dijk togen naar Utrecht voor een themabijeenkomst "Een mooi clubblad maken". Niet zo zeer om zelf te leren, maar meer om te laten zien hoe de ZWN-redactie er ieder kwartaal weer in slaagt om een prachtige Tuinfluiter het levenslicht te laten zien.

Ook Cees Pel bezocht Utrecht en wel voor de themabijeenkomst: verenigingsregeling en conflictbeheersing. Zijn opge-

Cees Pel, voorzitter van de tuincommissie, zou graag een ploeg vrijwilligers samenstellen, die in de wintermaanden door de weeks tuinklussen ter hand kan nemen. Het gaat daarbij vooral om zaken als snoeien, hakken en zagen. Schroom niet en geef u op: Cees@campel.nl

Het komt regelmatig voor dat er spullen worden ontvreemd van tuinen die "te koop" staan. Op de ALV is besloten deze tuinen niet meer op het bord te zetten voor tuinruil. Dit om buitenstaanders niet wijzer te maken dan ze al zijn. Tuinruil zal vanaf heden worden aangekondigd via de nieuwsbrief.

Het bestuur wenst alle leden een heel gezellige decembermaand toe en een gezegend 2016

Dat ZWN, naar de mening van velen, een aantal vreemde vogels telt is niets nieuws. Sommige komen per fiets, anderen lopend of per auto. Zelden komt er een aangevlogen. Dat was gisteren, 27 oktober, wel het geval.

Terwijl Peter druk in gesprek was met zijn Tineke en Ans van Weel landde er een parkiet op zijn schouder. En bleef daar zitten alsof hij in Peter een lang verloren familielid had herkend. Enige gelijkenis is dus helemaal niet zo vreemd. Wel zit de vogel dikker in zijn veren dan Peter in zijn haar. Vanwege het verbod op het houden van huisdieren op ons park heeft Peter het beestje mee naar huis genomen. Tussen zijn duiven en kippen voelt deze asielzoeker zich rap thuis denk ik. Ron Visser

J.B. PEL & ZN. B.V.

Verhuur van: * marktkramen
* podia

Voorduinstraat 17 • 023-527.53.51
Haarlem • mobiel 06-22.66.81.36

Algemeen Werk? Ik werk liever op m'n eigen tuin!
Maar dan mis je wel de lol van het Samen Werken!

Colofon

Vtv Zonder Werken Niets

Bezoekadres: Van der Aartweg 25
2026 ZM Haarlem-Noord
Postadres: Postbus 2521, 2002 RA Haarlem

Telefoon op complex: 023 - 5370003

Banknr: NL73 INGB 0000 013256

www.zwn-volkstuinen.nl

Redactie Tuinfluiter:

redactie@zwn-volkstuinen.nl

Dick Saher (M24)

Joke Groskamp (L24)

Hans van Dijk (L15)

Bestuur:

Voorzitter: Bert van Velzen (S20)

Secretaris: Leo Pel

Penningmeesters ad interim:

Bert Mooijekind (H5) en

Rob de Zwart (H8)

De bestuurskamer is elke zaterdagochtend geopend. Mocht daar op dat moment niemand aanwezig zijn, dan graag melden in de kantine.

Inleveren kopy tot uiterlijk:

I maart (lentenummer)

Aan het eind van het algemeen werk op 10 oktober hebben we met een aantal mensen de appelboom in de natuurtuin (Malus 2) geoogst. Wil Maris klom op de trap en de rest verzamelde de appels. We hebben ze eerlijk verdeeld en de rest in de winkel achter gelaten. Eef

